

Tobiasz Gajda¹

Pod merytoryczną opieką dr. Przemysława Malinowskiego

BITCOIN – PODATKI, LEGALNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO TRANSAKCJI

***Streszczenie:** Założeniem pracy jest wykazanie różnic w postrzeganiu legalności transakcji z wykorzystaniem waluty wirtualnej Bitcoin oraz analiza szerokiego spektrum idei, służących uregulowaniu kwestii opodatkowania podatkiem od towarów i usług, tychże transakcji. W artykule postarano się ustalić czy obecnie na świecie istnieje tendencja do ujednoczenia stanowiska w kontekście legalności, bezpieczeństwa oraz opodatkowania transakcji z wykorzystaniem protokołu Bitcoin. Przeanalizowano stan prawny na rok 2015 odnoszący się do ów zagadnienia oraz ukazano ewolucję jego zmian w perspektywie ostatnich lat, na obszarach takich jak: Ameryka Północna, Australia, Azja oraz Europa.*

***Słowa kluczowe:** Bitcoin, VAT, Sales Tax, GST, transakcje, legalność, bezpieczeństwo.*

WSTĘP

Pojawienie się waluty Bitcoin w 2009 r. determinuje postrzeganie pojęcia walut wirtualnych jako zjawiska stosunkowo nowego. Szybki rozwój spowodował, iż tematyka kryptowalut stała się niejako spoiwem w strukturze szeroko rozumianego światowego systemu finansowego oraz coraz częstszym tematem dyskusji w kontekście jego stabilności i bezpieczeństwa.

Jedną z kwestii, która stała się bardzo żywo komentowana w przestrzeni publicznej jako problem natury normatywnej i zagwozdka jednocześnie, jest luka w zakresie opodatkowania transakcji z udziałem bitcoinów. Zaistniała także wątpliwość, jaki podatek powinien być właściwy w sprawie. Materia ta, zaczęła być dostrzegana przez właściwe w sprawie naczelne organy administracji państwowej czy banki centralne. Jest to problem wielowarstwowy i skomplikowany. Większość państw początkowo uznała, iż stosownym będzie opodatkowanie transakcji z wykorzystaniem waluty wirtualnej Bitcoin, podatkiem od wartości dodanej, zwanym także podatkiem od sprzedaży czy podatkiem od towarów i usług. W europejskich warunkach chodzi oczywiście o Value Added Tax, czyli VAT, zaś w USA o Sales Tax czy w Australii nazywanym Goods and Services Tax (w skrócie GST).

Korelacja z faktem, iż tematyka walut wirtualnych i towarzyszących im pobocznych zdarzeń, w tym prawnych, jest bardzo dynamiczna, sprawiła, iż w pracy skorzystano głównie z publikacji, artykułów i orzeczeń dostępnych on-line, które pozwalają na ukazanie meritum problemu w jak najbardziej aktualnym wymiarze.

---

¹ Tobiasz Gajda – student V roku Prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego. Vice-przewodniczący Koła Naukowego Prawa Internetu i Nowych Technologii „JusNet” Uniwersytetu Opolskiego, działającego przy Wydziale Prawa i Administracji w Opolu. Członek Studenckiej Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego.

Przedstawiono również wytyczne, których interpretacji dokonywały poszczególne banki centralne czy organy naczelne oraz centralne administracji państwowej odpowiednie do spraw podatków tudzież finansów. Wskazano także na opracowania tejże tematyki dokonywane przez ekspertów, których artykuły i analizy ukazują się na łamach poczytnych witryn internetowych (www.coindesk.com) oraz czasopism z całego świata (*The Wall Street Journal*, *Bloomberg*, *Telegraph*).

1. AMERYKA PÓLNOCNIA

1.1. Stany Zjednoczone

Analiza problemu rozpoczyna się w wyjątkowym miejscu na mapie świata, na wskroś pionierskim ze względu na możliwości rozwoju i dostępności rynku walut cyfrowych dla przeciętnych obywateli. Są to Stany Zjednoczone Ameryki Północnej. Zintensyfikowanie rozwoju rynku walut wirtualnych, spowodowało nieporównywalną z innymi częściami świata, potrzebę uregulowania sfery transakcji z wykorzystaniem protokołu Bitcoin, przez tamtejszą władzę ustawodawczą. Tempo ekspansji i rozwoju kryptowalut było na tyle duże, że zwróciło ono uwagę rządowych agend, które w pierwszej kolejności dążyły do sprecyzowania ich statusu prawnego, a następnie, do określenia sposobu dokonywania rozliczeń podatkowych. Government Accountability Office, czyli instytucja kontrolna, działająca przy Kongresie Stanów Zjednoczonych (w skrócie GAO), zbadała kwestię wirtualnej waluty i w maju 2013 roku zarekomendowała rządowej agencji odpowiedzialnej za pobór podatków: Internal Revenue Service (w skrócie IRS), stworzenie wytycznych dla przedsiębiorców zajmujących się Bitcoinem. Prawie rok później, w marcu 2014 roku IRS wydało wytyczne, według których, dla federalnych celów podatkowych wirtualne waluty są traktowane jako mienie tudzież własność. Cytując owe wskazania, „jednostka, która zajmuje się kopaniem wirtualnej waluty w celach handlowych lub biznesowych, podlega Self-Employment Tax, czyli podatkowi od samozatrudnienia”². 5 grudnia 2014 roku, precedensową decyzję podjął Departament ds. Opodatkowania i Finansów Stanu Nowy Jork. Postanowił on, że zakup bitcoinów nie będzie podlegał podatkowi od sprzedaży (Sales Tax), będącego odpowiednikiem europejskiego podatku VAT. Zgodnie z wydanym przez departament memorandum, cyfrowe waluty są typem niematerialnej własności i kiedy są kupowane, nie podlegają podatkowi od sprzedaży. Kroki te, zostały poczynione, dopiero po wstępnych wytycznych IRS, które odpowiedziało na pytanie czy i w jaki sposób należy opodatkować Bitcoina. Wedle wskazań owego memorandum, umowa sprzedaży z udziałem cyfrowej waluty będzie uważana jako typ transakcji barterowej. Wynika z tego, że tylko określone dobra i usługi wymienne na cyfrową walutę będą podlegały podatkowi od sprzedaży. Strona, która przenosi własność wirtualnej waluty w zamian za towar lub usługę, podlegających podatkowi od sprzedaży, powinna uiścić podatek od sprzedaży, którego podstawą jest konkretna wartość rynkowa wymiennej wirtualnej waluty w momencie zawarcia transakcji (przeliczona na dolary amerykańskie). Jeżeli strona, która zajmuje się sprzedażą towarów lub usług w zamian za otrzymywanie wirtualnej waluty wydaje drugiej stronie stosunku sprzedaży fakturę lub paragon, pierwsza strona, na dokumencie sprzedaży jest zobligowana, oddzielnie podać należny podatek od sprzedaży (Sales Tax) w dolarach amerykańskich. Jeżeli zaś chodzi o transakcję barterową zwolnioną z podatku od obrotu, można przywołać przykład transakcji, w której jedna strona przenosi na nabywcę własność programu

---

² General Rules for Property Transactions Apply by Internal Revenue Service from 18 March 2013, <http://www.irs.gov/pub/irs-drop/n-14-21.pdf> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

komputerowego, a druga strona transakcji sprzedaży płaci za pośrednictwem waluty cyfrowej³.

1.2. Kanada

Bacnym obserwatorem uregulowań poczynionych w kwestii walut cyfrowych na rynku Stanów Zjednoczonych, summa summarum nie mniejszym niż Europa, jest kraj klonowego liścia, sąsiadujący ze Stanami Zjednoczonymi od północy, czyli Kanada. Zbliżone położenie tych państw na mapie świata, nie oznacza ich tożsamego poglądu na kwestię kryptowalut. Władze tego kraju, jak dotąd, nie określiły legalnego statusu Bitcoin, jednakże został on tam opodatkowany. Według kanadyjskiego urzędu centralnego odpowiedniego do spraw podatków: Canada Revenue Agency (w skrócie CRA), istnieją dwie odrębne zasady podatkowania, które mają zastosowanie do walut cyfrowych, w zależności od tego, czy są one wykorzystywane jako pieniądze na zakup rzeczy lub jeśli były kupowane i sprzedawane jedynie w celach spekulacyjnych⁴. Według CRA, jeżeli bitcoiny kupowane są i sprzedawane jako towar, wszelkie zyski z tego wynikające, mogą stanowić dochód lub majątek podatnika⁵. Oczywiście, zakwalifikowanie owych zysków jako dochód tudzież majątek, ma znaczenie dla organów podatkowych co do kwestii obciążenia ich odpowiednim podatkiem. Niepokój może budzić fakt, iż władze dosyć szybko zakwalifikowały bitcoiny jako zagrożenie dla swojego systemu finansowego, albowiem już 9 lipca 2014 r. Gubernator generalny Kanady zatwierdził projekt ustawy (Bill C-31), który zawiera poprawki do ustawy mającej na celu zwalczanie przestępstwa prania brudnych pieniędzy i przeciwdziałania terroryzmowi, czyli Canada's Proceeds of Crime (Money Laundering) and Terrorist Financing Act⁶. Nowe prawo, w rozumieniu przepisów poprawki do wyżej wymienionej ustawy, będzie nastrajało do traktowania walut wirtualnych, w tym Bitcoina, jako „usługi pieniężne”⁷.

2. AUSTRALIA

Pozostajemy w kręgu anglosaskim. Czas na prezentację regulacji podatku od wartości dodanej w Australii. Podatkiem regulującym sferę podatków od dóbr i usług, będącym odpowiednikiem europejskiego pojęcia podatku VAT, jest GST – Goods and Services Tax. Stawka podatku, niezmiennie od 2000 roku, wynosi 10% wartości dobra lub usługi i pozostaje jedną z najniższych tego typu na świecie. W sprawie uregulowań podatkowych transakcji z wykorzystaniem bitcoin i innych kryptowalut, pierwsze decyzje zapadły 20 sierpnia 2014 roku. Australian Taxation Office - Australijski Urząd Centralny właściwy ds. Podatków wydał orzeczenie, w którym wskazuje, iż transakcje te będą

³ Tax Department Policy on Transactions Using Convertible Virtual Currency New York State by Department of Taxation and Finance from 5 December 2014, http://www.tax.ny.gov/pdf/memos/multitax/m14_5c_7i_17s.pdf [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

⁴ CBC News, Bitcoins aren't tax exempt, Revenue Canada says, <http://www.cbc.ca/news/business/revenue-canada-says-bitcoins-aren-t-tax-exempt-1.1395075> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

⁵ ARCHIVED - Barter Transactions by CRA from 5 July 1982 <http://www.cra-arc.gc.ca/E/pub/tp/it490/it490-e.html> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

⁶ Library of Congress, Canada: Canada Passes Law Regulating Virtual Currencies as "Money Service Businesses", http://www.loc.gov/lawweb/servlet/lloc_news?disp3_l205404064_text [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

⁷ S. Rubinfeld [The Wall Street Journal], Canada Enacts Bitcoin Regulations, <http://blogs.wsj.com/riskandcompliance/2014/06/23/canada-enacts-bitcoin-regulations> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

traktowane podobnie jak transakcje barterowe bezgotówkowe - usługa za usługę, towar za towar. Zdaniem ATO, bitcoin nie jest ani pieniądzem, ani walutą obcą, a obrót Bitcoinem co do zasady nie powinien podlegać celom podatku Goods and Services Tax (z wyłączeniem obrotu handlowego). Bitcoin może jednak być regulowanym przez wytyczne podatku od dochodów kapitałowych. Regulacja prawna podatku GST, pobieranego za transakcje z wykorzystaniem bitcoin, odbywa się w swoisty dwutorowy sposób. Osobno dla osób fizycznych do użytku prywatnego i osobno w obrocie handlowym. Wszędzie tam, gdzie bitcoin jest używany do zakupu towarów lub usług do użytku prywatnego osób fizycznych, nie będzie żadnych skutków w postaci podatku dochodowego lub VAT. Wszelkie zyski lub straty kapitału ze zbycia bitcoin będą brane pod uwagę dopiero, gdy równowartość transakcji bitcoin wyniesie co najmniej 10 000 dolarów australijskich. Opodatkowanie transakcji giełdowych będzie zależeć od tego, czy dostarczanie lub nabywanie bitcoin jest częścią operacji gospodarczej, inwestycji lub innego sposobu wykraczającego poza użytek własny⁸. Firma, otrzymując bitcoin jako płatność za towar lub usługę, jest obowiązana rejestrować ówczesną wartość rynkową bitcoin wyrażoną w dolarach australijskich jako część zwykłego dochodu. Przedsiębiorstwo może zostać obciążone podatkiem za bitcoiny, które otrzymuje jako zapłatę za dobra lub usługi. Mamy tutaj do czynienia z problemem podwójnego opodatkowania. Przedsiębiorstwa kupujące monety cyfrowe muszą odprowadzić GST za bitcoiny i później za oferowane przez nie usługi. Przedsiębiorca będzie mógł odliczyć podatek GST na podstawie przepisów ogólnych - dotyczących dóbr nabytych na potrzeby jego przedsiębiorstwa. Wiele lokalnych firm, które akceptują Bitcoin jako zapłatę za towary lub usługi, miało nadzieję, że waluty cyfrowe będą traktowane zgodnie z prawem podatkowym tak samo jak pieniądze, co przyczyniłoby się do usprawnienia realizacji transakcji z wykorzystaniem protokołu Bitcoin⁹. Tylko około 1000 firm w Australii akceptuje obecnie Bitcoin jako uiszczenie należności za dobro lub usługę. Wytyczne ministerstwa dotyczące uregulowań podatku GST w transakcjach z wykorzystaniem Bitcoin, rozczarowały australijski sektor przemysłowy i usługowy zarzucając spowolnienie wzrostu gospodarczego i blokowanie szans na oczekiwany rozwój¹⁰.

3. AZJA

Kontynentem niebywałego skoku cywilizacyjnego bez wątplenia jest Azja. Koncentracja środków światowego systemu finansowego w tym rejonie nie powinna dziwić, tak samo jak zainteresowanie walutami wirtualnymi przez obywateli krajów tego regionu. Czy jednak władze i instytucje podzielają aspiracje obywateli?

3.1. Chiny

Największym rynkiem tego obszaru zdecydowanie są Chiny. Władze Chińskiej Republiki Ludowej nie przedstawiły swojego stanowiska dotyczącego opodatkowania transakcji z wykorzystaniem protokołu Bitcoin, nie wprowadziły żadnych wytycznych i nie jest wiadome, czy zrobią to w przyszłości. Chiński Bank Ludowy oraz Ministerstwo Przemysłu i Technologii Informatycznych uznały zgodnie, że Bitcoin jest specyficznym

---

⁸ ATO delivers guidance on Bitcoin from 20 August 2014, <https://www.ato.gov.au/media-centre/media-releases/ato-delivers-guidance-on-bitcoin/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

⁹ Tax treatment of crypto-currencies in Australia – specifically bitcoin from 18 December 2014, <https://www.ato.gov.au/General/Gen/Tax-treatment-of-crypto-currencies-in-Australia---specifically-bitcoin/>, [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

¹⁰ B. Ulm, *Australia's Tax Office Releases Bitcoin Guidelines*, <http://cointelegraph.com/news/112311/australias-tax-office-releases-bitcoin-guidelines> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

rodzajem wirtualnego towaru i nie ma prawnego statusu jako ekwiwalent waluty oficjalnej, jaką jest yuan. Chiński Bank Ludowy wydał dekret, z którego jasno wynika, że transakcje między osobami fizycznymi w walutach cyfrowych są na terenie Chin legalne, monety można sprzedawać, kupować i wymieniać, jednak właściciele kantorów i stron internetowych dostarczających podobne usługi, powinni się zarejestrować u odpowiednich władz administracyjnych do spraw regulowania telekomunikacji, a osoby korzystające w z ich usług przy rejestracji w serwisie powinni używać swojego prawdziwego imienia, nazwiska i innych danych ich określających. Instytucje finansowe i instytucje płatnicze mają oficjalny zakaz rozwijania sektora usług związanych z walutami cyfrowymi bez oficjalnej zgody organów administracji rządowej Chińskiej Republiki Ludowej. Jednostki te nie mogą dowolnie ustalać stałej ceny dla produktów lub usług w bitcoinach, działać jako centralny kontrahent do obrotu Bitcoinem, gwarantować ubezpieczenia związane z kryptowalutami, bezpośrednio lub pośrednio świadczyć usług opartych na protokole Bitcoin, w tym rejestracji, transakcji, usług rozliczeniowych i rozrachunkowych, wprowadzać związanych z nim usług finansowych tudzież używać ich w funduszach inwestycyjnych¹¹.

3.2. Hong Kong

Była angielska kolonia, obecnie Specjalny Region Administracyjny pod patronatem Chin, zachowujący silną autonomię światopoglądową, czyli Hong Kong, propaguje bardziej wolnościowe zachowania w stosunku do władz z Pekinu. Władze odpowiedzialne za kształtowanie polityki pieniężnej Hong Kongu (Hong Kong Monetary Authority) zdecydowały, iż nie będą Bitcoina regulowały do czasu, aż Unia Europejska i Stany Zjednoczone nie będą miały wypracowanego jasnego stanowiska w sprawie tejże kwestii. Władze ograniczyły się do stwierdzenia, że Bitcoin jest wirtualnym towarem, a nie elektroniczną walutą, ze względu na jego zarówno częste jak i skrajne wahania kursów. Wszelkie transakcje z wykorzystaniem kryptowalut na terenie Hong Kongu podejmowane są na własne ryzyko¹².

3.3. Tajwan

Na Tajwanie położonym nieopodal wybrzeży Chińskiej Republiki Ludowej, będącym pod kontrolą Pekinu, władze również nie były przychylnie nastawione do Bitcoina. Wynika to między innymi z faktu, iż tamtejsza Komisja Nadzoru Finansowego (Financial Supervisory Commission) zablokowała zainstalowanie bankomatu wykorzystującego bitcoina jako jednostkę rozliczeniową (Robocoin ATM machine) oraz wyraziła przekonanie, że Bitcoin nie powinien być akceptowany przez osoby fizyczne czy banki jako opłata za usługę. Władze Tajwanu uważały waluty cyfrowe za wysoce niebezpieczny produkt oraz „bankę” spekulacyjną, która w każdej chwili może pęknąć. Tak samo jak na kontynencie (w Państwie Środka), nie jest on w tym rejonie nielegalny, a władze nie podjęły żadnych kroków co do jego opodatkowania, a także nie ustaliły jego statusu prawnego, jednakże nie wykluczają wprowadzenia ich w przyszłości¹³. Najnowsza tendencja w polityce Tajwanu jest przychylna kryptowalucie Bitcoin.

¹¹ Decree of the People's Bank of China No.2 [2010], http://www.pbc.gov.cn/publish/english/955/2010/20100804095715059176127/20100804095715059176127_.html [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

¹² Hong-Kong's Information Service Department, *LCQI: Monitoring the use of bitcoins*, <http://www.info.gov.hk/gia/general/201401/08/P201401080357.htm>, [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

¹³ C. Shu, *Taiwan's Government Says No To Bitcoin ATMs*, <http://techcrunch.com/2014/01/05/taiwans-government-says-no-to-bitcoin-atms/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

W listopadzie 2015 r. Komisja Nadzoru Finansowego wyraźnie podkreśliła, iż nie jest on nielegalny¹⁴.

3.4. Singapur

Najlepiej rozwinięte państwo, spośród tak zwanych Tygrysów Azjatyckich, czyli Singapur, nie zdecydowało się na jednoznaczne określenie statusu prawnego monet cyfrowych. Nie są one traktowane tam jako pieniądze czy waluta. Monetary Authority of Singapore, czyli urząd który spełnia w Singapurze rolę banku centralnego, zdecydował się nie interweniować w sytuacjach, gdy Bitcoin jest traktowany jako sposób płatności. Innymi słowy, przedsiębiorcy mają prawo do akceptacji monet cyfrowych jako zapłatę za towar lub usługę¹⁵. W Singapurze zamiast podatku VAT tudzież podatku obrotowego (Sales Tax), występuje Goods and Service Tax (podatek o towarów i usług) i jest on ich substytutem. Bitcoin dla celów podatku GST jest różnie traktowany, w zależności od sposobu jego użycia, tj. czy dokonuje się transakcji za towar albo czy jest on sprzedawany lub wymieniany za pieniądze¹⁶. W pierwszym przypadku, gdy Bitcoin akceptowany jest jako zapłata za rzeczywiste towary lub usługi (np. muzyka w formacie cyfrowym), to taka transakcja jest traktowana jako barterowa. Podatek GST powinien być nałożony na poszczególne zasoby (np. zasoby bitcoinów i zasoby rzeczywistych towarów lub usług), dopiero gdy strony umowy są zarejestrowane jako podatnicy podatku GST. Jeżeli jednak kryptowaluty są używane do wymiany na wirtualne towary lub usługi w świecie gier komputerowych (online), zasób bitcoinów nie będzie opodatkowany, do momentu, gdy nie zostanie wymieniony na prawdziwe dobra, usługi czy pieniądze. W drugim przypadku, gdy bitcoiny są sprzedawane lub wymieniane za prawdziwe pieniądze, dla celów podatkowych, występuje opodatkowanie GST. Jeżeli sprzedawca jest zarejestrowanym podatnikiem podatku GST, będzie musiał uwzględnić podatek należny od sprzedaży bitcoinów dokonanych w toku lub dla realizacji jego działalności. Gdy koncern działa jedynie jako pośrednik w handlu bitcoinami (np. wymiana i przesył monety bezpośrednio do portfela klienta), GST jest pobierany tylko od prowizji otrzymanej z tej transakcji. Jeżeli jednak przedsiębiorstwo działa jako podmiot (przykładowo kupuje i dalej sprzedaje bitcoiny do klienta), GST jest pobierany od pełnej kwoty. W transakcjach międzynarodowych zaś, dostawa usług będzie traktowana jakby była dokonana w innym kraju (jeżeli obcokrajowiec świadczy usługę w Singapurze). Obrazując powyższy proceder na konkretnym przypadku: jeżeli przedsiębiorstwo założone jest w innym kraju niż Singapur, dostawa bitcoinów traktowana jest jako dokonana poza Singapurem. Podsumowując, GST nie jest pobierany od usługi świadczonej przez dysponenta w kryptowalucie poza Singapurem¹⁷.

3.5. Indie

Pod względem gospodarczym, handlowym, jak i ilości przeprowadzanych operacji finansowych obserwujemy na rynku azjatyckim nowego potężnego gracza, który nabrął wiatru w żagle, a mianowicie Indie. Tamże temat walut cyfrowych jest bardzo

¹⁴ S. Higgins, *Taiwan Financial Regulator Says Bitcoin Isn't Banned*

<http://www.coindesk.com/taiwan-finance-regulation-bitcoin-ban/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

¹⁵ *Money Sense - A National Financial Education Programme for Singapore, Virtual Currencies*, <http://www.moneysense.gov.sg/understanding-financial-products/investments/consumer-alerts/virtual-currencies.aspx>, [dostęp z dnia: 10.07.2015].

¹⁶ Singapore Statutes Online, Goods and Services Tax Act from 31 July 2005, <http://statutes.agc.gov.sg/aol/search/display/view.w3p?page=0;query=DocId%3A7f610073-8fb3-4560-b725-cc01ea725387%20Depth%3A0%20Status%3Ainforce;rec=0> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

¹⁷ J. Southurst, Singapore Government: This is How We Intend to Tax Bitcoin,

<http://www.coindesk.com/singapore-government-how-we-intend-tax-bitcoin/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

absorbujący zarówno w środowisko wybitnie uzdolnionych znawców technologii informacyjnej, jak i wśród bogacącego się społeczeństwa. Rząd Indii nie zdecydował jednak o kwalifikacji prawnej Bitcoina, dlategoż nie wydano żadnego aktu prawnego opodatkującego transakcje z nim związane. Do tej pory, jedynym posunięciem dokonanym przez tamtejsze władze w owym kierunku, było wydanie ostrzeżenia przez Indyjski Bank Rezerwy (Reserve Bank of India) o możliwych niebezpieczeństwach związanych z używaniem kryptowalut¹⁸. W ostrzeżeniu zwrócono uwagę, iż brak informacji o kontrahencie w anonimowym systemie wymiany peer-to-peer, może spowodować przypadkowe powiązanie niewinnych użytkowników z łamaniem aktów normatywnych o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy i aktów traktujących o walce z finansowaniem terroryzmu¹⁹.

4. EUROPA

4.1. Interpretacja wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 22 października 2015 r. w sprawie D. Hedqvist.

Kontynent europejski. W większości swojego obszaru zjednoczony pod egidą Unii Europejskiej, jednak w wielu kwestiach regulacyjnych nie posiadający wypracowanego jednolitego stanowiska. Tematyka podatku od wartości dodanej obejmująca transakcje z udziałem kryptowaluty Bitcoin nie była odstępstwem. Przez wiele lat od upowszechnienia się walut cyfrowych w obrocie, Europa miała problem z interpretacją prawa unijnego oraz jego stosunkiem do prawa krajowego. Wszystko zmieniło się wraz z wniesieniem do TSUE (Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej) pytań prejudycjalnych 2 czerwca 2014 roku. Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Skatteverket (szwedzką administracją podatkową) a D. Hedqvistem (osoba fizyczna), w przedmiocie interpretacji wydanej przez Skatterättsnämnden (Komisję Prawa Podatkowego) w sprawie opodatkowania podatkiem od wartości dodanej transakcji wymiany walut tradycyjnych na wirtualną walutę Bitcoin i odwrotnie, dokonywanych za wynagrodzeniem (uwzględnianym przez usługodawcę w obliczeniu kursu wymiany), jakich D. Hedqvist zamierza dokonywać za pośrednictwem spółki.

Pierwsze pytanie brzmiało: „czy planowane przez D. Hedqvista transakcje z wykorzystaniem waluty wirtualnej Bitcoin stanowią odpłatne świadczenie usług”? Drugie pytanie zaś, ściśle odnosiło się do pytania pierwszego i było swoistym warunkiem sine qua non. Jego treść brzmiała następująco: „w przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pierwsze pytanie, czy art. 135 ust. 1 dyrektywy VAT (Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28.11.2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej) należy interpretować w ten sposób, że opisane powyżej transakcje wymiany są zwolnione z podatku VAT?”. W wyroku TSUE z dnia 22 października 2015 r. na powyższe pytania została wydana odpowiedź.

Poprzez pytanie pierwsze dąży się do ustalenia czy art. 2 ust. 1 lit. c) dyrektywy VAT²⁰ należy interpretować w ten sposób, że transakcje polegające na wymianie waluty tradycyjnej na jednostki wirtualnej waluty Bitcoin i odwrotnie, dokonywane za zapłatą kwoty odpowiadającej marży (wynikającej z różnicy pomiędzy ceną, po jakiej dany

¹⁸ N. Hajdarbegovic, *Indian Tax Authorities Seek Clarification on Bitcoin*,

<http://www.coindesk.com/indian-tax-authorities-seek-clarification-bitcoin/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

¹⁹ Reserve Bank of India, *RBI cautions users of Virtual Currencies against Risks from 24 December 2014*, https://rbi.org.in/scripts/BS_PressReleaseDisplay.aspx?prid=30247 [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

²⁰ Podatkowi VAT podlegają czynności dostawy towarów i świadczenia usług dokonywane odpłatnie na terytorium państwa członkowskiego przez podatnika działającego w takim charakterze.

przedsiębiorca nabywa waluty, a ceną, po jakiej je sprzedaje klientom) stanowią odpłatne świadczenie usług w rozumieniu tego przepisu. TSUE w swej interpretacji zauważył, że wirtualna waluta z dwukierunkowym przepływem bitcoinów, która zostanie wymieniona na waluty tradycyjne w ramach transakcji wymiany, nie może być uznana za rzecz (w rozumieniu art. 14 dyrektywy VAT²¹), ponieważ jej jedynym przeznaczeniem jest funkcja środka płatniczego. Co do odpłatnego charakteru świadczenia usług należy przypomnieć, że świadczenie usług jest dokonywane w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. c) dyrektywy VAT²² i w konsekwencji jest opodatkowane podatkiem VAT tylko wówczas, gdy istnieje bezpośredni związek pomiędzy świadczoną usługą a wynagrodzeniem otrzymanym przez podatnika. Z akt sprawy przedstawionych Trybunałowi wynika, że pomiędzy spółką D. Hedqvista a jego kontrahentami istnieje wzajemny stosunek prawny, w ramach którego strony transakcji wzajemnie zobowiązują się do przekazania kwot w określonej walucie i otrzymania wynagrodzenia w walucie wirtualnej z dwukierunkowym przepływem i odwrotnie.

W celu ustalenia odpłatnego charakteru świadczenia usług, nie ma znaczenia fakt, czy takie wynagrodzenie przybiera formy zapłaty prowizji lub zapłaty szczególnych opłat. W świetle powyższych rozważań należy uznać, że transakcje (takie jak będące przedmiotem postępowania głównego) stanowią świadczenie usług dokonywane za wynagrodzeniem, które wykazuje bezpośredni związek ze świadczoną usługą, czyli odpłatne świadczenie usług w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. c) dyrektywy VAT. Na pytanie pierwsze należy zatem odpowiedzieć, iż przepis należy interpretować w ten sposób, że transakcje te stanowią odpłatne świadczenie usług w rozumieniu tego przepisu.

TSUE, po tym jak ustalił, że transakcje polegające na wymianie waluty wirtualnej Bitcoin na walutę tradycyjną i waluty tradycyjnej na walutę wirtualną Bitcoin, dokonywane za wynagrodzeniem uwzględnianym przez usługodawcę w obliczeniu kursu wymiany, stanowią odpłatne świadczenie usług - mógł przystąpić do interpretacji przepisów pod kątem zwolnienia z podatku VAT przytoczonych transakcji z wykorzystaniem waluty Bitcoin. Waluty są zwolnione z podatku od wartości dodanej na podstawie przepisu szczególnego, czyli art. 135 ust. 1 lit. e) dyrektywy VAT²³. Waluta wirtualna Bitcoin jest umownym środkiem płatniczym. Z jednej strony nie może ona być uważana za rachunek bieżący, płatność ani przelew. Transakcje takie jak w postępowaniu głównym nie wchodzą w zakres stosowania zwolnień przewidzianych w tym przepisie, jednakże w odniesieniu do zwolnień przewidzianych w art. 135 ust. 1 lit. e) dyrektywy VAT, przepis ten przewiduje, że państwa członkowskie zwalniają transakcje dotyczące między innymi „walut, banknotów i monet używanych jako prawny środek płatniczy” a dotychczasowe interpretacje nie pozwalają jednoznacznie stwierdzić czy przepis ten ma zastosowanie tylko do transakcji dotyczących walut tradycyjnych, czy też dotyczy on również transakcji mających związek z inną walutą. W takiej sytuacji w świetle celów i systematyki dyrektywy VAT należy interpretować owo wyrażenie w świetle kontekstu, w jaki się ono wpisuje. Transakcje dotyczące walut nietradycyjnych, czyli innych niż pieniądze, które są prawnymi środkami płatniczymi w jednym lub kilku krajach, o ile

²¹ Dostawa towarów oznacza przeniesienie prawa do rozporządzania rzeczą jak właściciel. Poza czynnością, o której mowa w ust. 1, za dostawę towarów uznaje się [...] c) przekazanie towaru na podstawie umowy, zgodnie z którą prowizja płacona jest od zakupu lub sprzedaży.

²² Odpłatne świadczenie usług na terytorium państwa członkowskiego przez podatnika działającego w takim charakterze.

²³ Państwa członkowskie zwalniają transakcje, łącznie z pośrednictwem, dotyczące walut, banknotów i monet używanych jako prawny środek płatniczy, z wyłączeniem banknotów i monet będących przedmiotami kolekcjonerskimi, za które uważa się monety ze złota, srebra lub innych metali, jak również banknoty, które nie są zwykle używane jako prawny środek płatniczy lub które przedstawiają wartość numizmatyczną.

waluty te zostały zaakceptowane przez strony transakcji jako alternatywny środek płatniczy wobec prawnych środków płatniczych i ich jedynym przeznaczeniem jest funkcja środka płatniczego, stanowią transakcje finansowe. W postępowaniu głównym bezsporne jest, że jedynym przeznaczeniem wirtualnej waluty Bitcoin jest funkcja środka płatniczego oraz że jest ona w tym celu akceptowana przez niektórych przedsiębiorców. W konsekwencji należy dojść do wniosku, że art. 135 ust. 1 lit. e) dyrektywy VAT, czyli de facto zwolnienie z opodatkowania obejmuje również świadczenie usług, takich jak postępowaniu głównym²⁴.

Na ten wyrok czekało wielu. Dotąd nie było jednolitej linii orzeczniczej w kwestii obejmowania podatkiem VAT transakcji wymiany walut tradycyjnych na bitcoiny, a odpowiedzi na owe pytania prejudycjalne rozwiewają wiele wątpliwości i mają wpływ na linię orzeczniczą poszczególnych państw będących członkami Unii Europejskiej. Wyrok ten staje się podstawą do wprowadzenia jednolitej regulacji na terenie Unii Europejskiej, zwalniającej podmioty od nakładania przez organy państwowe podatku VAT na transakcje z wykorzystaniem protokołu Bitcoin (harmonizacja prawa UE). Do tej pory prawodawstwo krajów członkowskich Unii Europejskiej w owej kwestii była różnorodna. Istniały państwa zwalniające z podatku od wartości dodanej obrót bitcoinami, a były i takie, które wprowadzały ten podatek.

4.2. Wielka Brytania

Wielka Brytania początkowo pobierała podatek VAT od transakcji z wykorzystaniem bitcoinów jako swoistych bonów, obciążonych 20% podatkiem²⁵. Nie przynosiło to jednak oczekiwanych zysków Królewskiemu Skarbcowi a blokowało rozwój całego sektora walut cyfrowych. Bacznie przyglądano się uregulowaniom niemieckim latem 2013 r. i poczyniono pierwsze kroki ku regulacji tej materii także w Zjednoczonym Królestwie. Zdecydowano się poczynić uregulowania, które przesądziły o ostatecznym kształcie opodatkowania transakcji z wykorzystaniem protokołu Bitcoin. Analizując reakcje niemieckiej gospodarki, wykluczono podatek od zysków kapitałowych. W Wielkiej Brytanii, firmy mają obowiązek zarejestrować obrót bitcoinami i nałożyć na niego podatek VAT, gdy przekroczy on 79 000 funtów szterlingów w danym roku podatkowym. Pod kątem naliczania podatku dochodowego oraz podatku od zysków kapitałowych, każdy przypadek będzie rozpatrywany na podstawie odrębnych, zindywidualizowanych okoliczności. Do określenia prawidłowego opodatkowania transakcji z wykorzystaniem Bitcoin będą stosowane odpowiednie przepisy prawa i orzecznictwo.

Gdy bitcoin wymieniany jest na funt szterling lub waluty obce, takie jak euro lub dolary, VAT nie będzie naliczany. Opłaty (w dowolnej formie) dokonane ponad wartość bitcoinów, na zainicjowanie lub przeprowadzanie jakichkolwiek transakcji w Bitcoin, będą zwolnione z podatku VAT na podstawie art 135 1d dyrektywy 2006/112/WE²⁶. Dochody uzyskane z „działalności górniczej” będą poza zakresem, który obejmowałaby regulacja podatkiem VAT. Wynika to z faktu, iż w rozumieniu przepisów

²⁴ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-264/14 Hedqvist <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text&docid=170305&pageIndex=0&doclang=pl&mode=lst&dir&occ=first&part=1&cid=755724> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

²⁵ D. *Gilson*, Bitcoin in the UK: HMRC suggests bitcoins are 'taxable vouchers', <http://www.coindesk.com/bitcoin-uk-hmrc-suggests-bitcoins-taxable-vouchers/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

²⁶ Art. 135 1d Dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:347:0001:0118:pl:PDF> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

„górnictwo” nie stanowi działalności gospodarczej dla celów podatku VAT, ponieważ nie ma wystarczającego związku między oferowanymi usługami a otrzymanym wynagrodzeniem. Dochody uzyskane przez „górników” do innych działań, takich jak świadczenie usług w związku z weryfikacją poszczególnych transakcji, dla których szczególne pobierane są opłaty, będą zwolnione z podatku VAT na podstawie art 135 1d dyrektywy 2006/112/WE. Dyrektywą objęte zostały "transakcje, łącznie z negocjacjami, dotyczące depozytu i bieżących rachunków, płatności, transferów, długów, czeków i innych zbywalnych instrumentów"²⁷.

Bitcoin jest bardzo kontrowersyjnym tematem na Wyspach. Toczy się tam zacięta dyskusja odnośnie potrzeby powrotu do tzw. systemu bonowego, obciążonego podatkiem VAT. Na moment nawet wprowadzono ten system, jednak spotkał się on ze sprzeciwem branży i powrócono do zwolnienia z podatku VAT transakcji z wykorzystaniem protokołu Bitcoin, co zważywszy na wyrok TSUE z dnia 22 października 2015 roku, nie powinno się ulec zmianie²⁸.

4.3. Francja

Francja długo zwlekała z uregulowaniem prawnym i podatkowym transakcji z wykorzystaniem bitcoin. 11 lipca 2014 roku Minister Gospodarki i Finansów Republiki Francuskiej – Michel Sapin, ogłosił, iż przystępuje do regulacji systemu podatkowego walut cyfrowych we Francji. Dotychczasowe uregulowania stanowią w jego mniemaniu zagrożenie dla bezpieczeństwa kraju²⁹. Francja popiera zwolnienie transakcji prywatnych z opodatkowania podatkiem od dóbr i usług, idąc za wiodącymi europejskimi regulacjami, wskazując uregulowania niemieckie jako wzór. Kwota wolna od podatków została ustalona na poziomie 5 000 euro³⁰. Zgodnie z regulacją, na terenie Francji, podatek VAT, odprowadzany jest od transakcji w obrocie handlowym. Zyski z kupna i sprzedaży bitcoin będą opodatkowane progresywną stawką podatku dochodowego jako zyski z dóbr handlowych, nawet jeżeli działalność jest niekomercyjna i nie nastawiona na zyski, a także, jeżeli działalność jest sporadyczna. Waluty wirtualne będą również traktowane jako część majątku danej osoby, a przez to, będą podlegały opodatkowaniu majątku oraz podatkowi od sprzedaży. Minister zdecydował się nie definiować pojęcia walut wirtualnych. Będzie poszukiwał skutecznego sposobu obciążania podatkiem VAT szerszej gamy transakcji z wykorzystaniem protokołu Bitcoin. Najnowsza tendencja w prawodawstwie francuskim wykazuje, iż od września 2015 roku wszelkie transakcje z wykorzystaniem walut cyfrowych będą traktowane jako instrumenty finansowe. Oznacza to wzmożone monitorowanie takowych transakcji, przez odpowiedni urząd centralny, pod kątem defraudacji oraz szczególną kontrolę egzekwowania podatku dochodowego³¹.

²⁷ Policy paper Revenue and Customs Brief 9 [2014]: Bitcoin and other cryptocurrencies Published 3 March 2014, <https://www.gov.uk/government/publications/revenue-and-customs-brief-9-2014-bitcoin-and-other-cryptocurrencies/revenue-and-customs-brief-9-2014-bitcoin-and-other-cryptocurrencies> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

²⁸ D. Gilson, Bitcoin in the UK: HMRC suggests bitcoins are 'taxable vouchers', <http://www.coindesk.com/bitcoin-uk-hmrc-suggests-bitcoins-taxable-vouchers/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

²⁹ English version of the communication by Philippe Marini and Francois Marc from 23 July 2014, <http://www.senat.fr/rap/r13-767/r13-76723.html> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

³⁰ A. Tanzarian, *Legal Basics: Owning and Using Bitcoin in Europe*, http://cointelegraph.com/news/111733/legal_basics_owning_and_using_bitcoin_in_europe [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

³¹ English version of the communication by Philippe Marini and Francois Marc from 23 July 2014 <http://www.senat.fr/rap/r13-767/r13-76723.html> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

Warto nadmienić, iż pionierska działalność w dziedzinie wymiany i handlu walutami cyfrowymi, jaką jest Bitcoin-Central, została założona właśnie we Francji. Stało się to możliwe dopiero dzięki nadaniu odpowiednich homologacji wynikających z nowych uregulowań. Prowadzona przez Paymium, platforma Bitcoin-Central, podjęła współpracę z dwoma francuskimi firmami - systemem płatności Aqoba i bankiem Crédit Mutuel. W oparciu o tę korelację, tworzy się szeroko rozumianą usługę płatniczą z wykorzystaniem kryptowaluty Bitcoin. Klientom umożliwia się zdeponowanie środków na euro lub bitcoin oraz bardzo łatwy sposób wymiany środków pomiędzy walutą krajową i cyfrową. Rachunki w Bitcoin-Central są częścią francuskiego systemu bankowego. Ta gwarancja pozwala na swobodę przelewów i innych współczesnych udogodnień bankowych. Co ciekawe, klienci posiadają również kartę debetową, która pozwala klientom wydawać bitcoiny w sektorze handlu i usług³².

4.4. Litwa

Podążając za kierunkiem wytyczonym przez Bank Centralny Rosji – 31 stycznia 2014 r., Bank Centralny Liwy także wydał oświadczenie o niebezpieczeństwie obrotu walutami wirtualnymi i określił ryzyko, które się z tym wiąże, jako bardzo wysokie. Zasugerował także, iż nie wyklucza aby obrót walutą cyfrową na potrzeby handlowe, był całkowicie nielegalny, ze względu na taką decyzję największego partnera handlowego, czyli Rosji³³. Tak się jednak nie stało. Bitcoin na Litwie jest legalny a dochody z transakcji wykorzystujących kryptowalutę, zostały opodatkowane 5% podatkiem od dochodów osobistych³⁴. Dziś około 1% Litwinów używa bitcoina, posiadając portfel wymiany waluty SpectroCoin, skorelowany z operatorem FOXBOX posiadającym oddziały w 90 miastach³⁵.

4.5. Łotwa

Bank Centralny Łotwy także wydał oświadczenie mające na celu ostrzeżenie przed ryzykiem związanym z obrotem walutami cyfrowymi³⁶ pokazując sprzeczny sygnał z polityką państwa, ponieważ wcześniej, państwowa linia lotnicza airBaltic, współpracując z Bitpay stworzyła możliwość płatności za bilety bitcoinem, za pośrednictwem strony internetowej, co było bezprecedensowym działaniem w płatnościach z wykorzystaniem walut cyfrowych za usługi lotnicze na terenie Europy³⁷.

4.6. Estonia

Estonia. Kraj, który innowacyjność i informatyzację ma zapisaną w preambule konstytucji oraz gdzie słowo bitcoin w wyszukiwarkach pojawia się najczęściej na

³² D. Seifert, *Bitcoin exchange gains clearance to operate as a real bank in France*, <http://www.theverge.com/2012/12/7/3740136/bitcoin-exchange-bank-france-bitcoin-central> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

³³ *Lietuvos bankas perspėja dėl virtualių valiutų naudojimo 2014 m. sausio 31 d.*, https://www.lb.lt/lietuvos_bankas_perspeja_del_virtualiu_valiutu_naudojimo [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

³⁴ D. Bradbury, *Europe Inches Towards a Decision on Bitcoin VAT*, <http://www.coindesk.com/europe-inches-towards-decision-bitcoin-vat/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

³⁵ P. Rizzo, *Despite Russian Trade Ties, Lithuania Looks to Europe for Bitcoin Regulation Lead*, <http://www.coindesk.com/russia-lithuania-europe-bitcoin-regulation/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

³⁶ *Latvijas Banka Par bitcoin* 13.02.2014, https://www.bank.lv/en/search?q=bitcoin&search-ordering=relevance_dsc&t%5B%5D=16 [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

³⁷ T. Koivula, *European Union considers VAT issues with internet-based currencies*, <http://www.gencs.eu/news/view/1893> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

świecie (zaraz po Rosji) bardzo sceptycznie podchodzi do tematyki bitcoina³⁸. Początkowo był uznawany za alternatywny środek płatniczy, później jako zdecentralizowana waluta. Wszystkie osoby fizyczne i prawne prowadzące transakcje bitcoin muszą być zarejestrowane jako dostawcy usług biznesowych. Dochody uzyskane ze sprzedaży produktów i usług, za bitcoiny, są ujmowane jako zysk kapitałowy i odpowiednio opodatkowane 10-procentowym podatkiem. Z racji tego, iż Bitcoin nie jest rozpoznawany jako instrument finansowy, handel z jego użyciem nie stanowi usług finansowych, a zatem nie jest zwolniony z 20% podatku VAT³⁹.

4.7. Słowenia

Ministerstwo Finansów Republiki Słowenii 31 grudnia 2013 wydało formalną opinię, w której sugeruje, iż bitcoin nie jest środkiem pieniężnym zgodnie z prawem słoweńskim i nie może być nazywany instrumentem finansowym. Dochody wygenerowane przez osoby fizyczne podlegają standardowym przepisom o podatku dochodowym. Przychody będą opodatkowane, przez współczynnik wymiany bitcoin/euro w momencie transakcji. Osoby, które generują dochód ze sprzedaży bitcoinów, nie będą płacić podatku dochodowego. Zyski pochodzące z handlu i bitcoin „górnictwa Bitcoin” są opodatkowane jako dochód na podstawie przepisów słoweńskiego ustawodawstwa, podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Nie zdecydowano się opodatkować sprzedających bitcoiny, ale każdy przypadek ich użycia będzie badany indywidualnie⁴⁰.

4.8. Finlandia

Wyrazistą politykę w zakresie walut cyfrowych oraz opodatkowania transakcji z ich udziałem prowadzą europejskie kraje należące do kręgu krajów skandynawskich. Na ich tle wyróżnia się w szczególności Finlandia. 20 sierpnia 2014 roku Centralny Fiński Zarząd Podatkowy w decyzji 034/2014, oświadczył, iż Bitcoin jest usługą finansową zwolnioną z VAT-u, nadając mu status instrumentu finansowego. Od tego momentu giełdy zajmujące się przewalutowaniem Bitcoin świadczą usługi bankowe, zwolnione z podatku VAT⁴¹. Podjęta przez władze fińskie decyzja o nadaniu Bitcoinowi statusu usługi finansowej zwolnionej z VAT-u, jest w pełni zgodna z dyrektywą EU VAT Directive z 28 listopada 2006⁴². Finlandia nie kroczy szlakami wytyczonymi przez ustawodawców innych krajów Unii, zamiast tego przeciera nowe, dążąc do nadania w przyszłości cyfrowym walutom statusu oficjalnych instrumentów płatniczych.

4.9. Norwegia

Wyrok TSUE z dnia 22 października 2015 roku nie jest wiążący dla krajów znajdujących się na kontynencie europejskim i nie będących członkami Unii Europejskiej. Nie wiadomo jaką przyszłość ma regulacja podatku od wartości dodanej transakcji związanych z protokołem Bitcoin.

---

³⁸ E. Rowley, *Russians most interested in Bitcoin, searches* <http://www.telegraph.co.uk/finance/economics/9976524/Russians-most-interested-in-Bitcoin-searches-show.html> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

³⁹ *Maksustamine Bitcoin'idega kauplemisel Märts 2014*, <http://www.emta.ee/index.php?id=35227&highlight=bitcoin> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

⁴⁰ *Davčna obravnava Poslovanja z virtualno valuto po zdoh--2 in zddpo-2 Pojasnilo DURS, št. 4210 11634/2013*, <http://tnij.at/97797> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

⁴¹ *Veroskatt, Value Added Tax Law*, [https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Keskusverolautakunnan_KVL_ennakkoratkaisut/Arvonlisaverotus/2014/KVL0342014\[34123\]](https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Keskusverolautakunnan_KVL_ennakkoratkaisut/Arvonlisaverotus/2014/KVL0342014[34123]) [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

⁴² *Eur-Lex, Common system of value added tax [VAT] [the VAT Directive] from 28 November 2014*, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=URISERV:I31057>, [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

Z kraju fiordów ostatnie informacje o sytuacji Bitcoina pochodzą jeszcze z 2013 roku. Wynika z nich, że Norweska Administracja Podatkowa (Norwegian Tax Administration) nie uznała bitcoinów za pieniądze w rozumieniu swoich przepisów prawa, lecz za rzecz. Zyski podlegają podatkowi majątkowemu (podatek od masy majątkowej), straty mogą być od podatku odliczone. W umowach między przedsiębiorcami zaś użycie bitcoinów podlega podatkowi od obrotu, który został ustalony na poziomie 25%⁴³.

4.10. Rosja

W Rosji, w latach 2012-2013, pojęcie Bitcoina jak i walut cyfrowych stawały się coraz bardziej popularne. Bitcoin był używany do zapłaty za towary i usługi, na przykład wykorzystywany w obsłudze moskiewskiego metra przez firmę franchisingową i posiadał wielu zwolenników wśród ludzi młodego pokolenia.

Oświadczeniem z dnia 29 stycznia 2014 r. Rosyjski Bank Centralny ostrzegł obywateli przed używaniem walut wirtualnych, ponieważ (w subiektywnej opinii Rosyjskiego Banku Centralnego) może być ono związane z praniem brudnych pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. Ostrzeżenie zawiera opinie chińskich i duńskich ekspertów, wyrażające niechęć do używania kryptowalut, przychylnych wyłączeniu ich z obrotu. Zauważono, iż waluty te są nielegalne w świetle artykułu 27 ustawy federalnej "O Banku Centralnym Federacji Rosyjskiej". Bitcoin nie jest regulowany przez rząd ani przez żaden centralny organ gospodarki pieniężnej, a więc "niesie ze sobą wysokie ryzyko dewaluacji". Przeszkodą ma być również rzekoma trudność w ich generowaniu. Górnictwo i transfer bitcoinami na użytek własny nie został jednak zupełnie zabroniony, gdyż w tym zakresie nie są one regulowane przez Bank Centralny. Zabroniona jest jednak wymiana rubli na bitcoiny i odwrotnie, co znacznie utrudnia obrót tą walutą cyfrową na terenie Rosji⁴⁴.

4.11. Islandia

Nieco oddalony od części kontynentalnej kraj, ale zaliczany do kręgu kulturowego Skandynawii, czyli Islandia, 1 maja 2013 r. nowelizując akt prawny traktujący o prawie dewizowym, podjęła decyzję, według której wszelkie czynności fiskalne z udziałem Bitcoina są nielegalne⁴⁵. Jeszcze przed zmianami prawa, wydawać się mogło, że Islandia będzie bitcoinową potęgą, ze względu na zasoby taniej, odnawialnej energii elektrycznej utrzymującej funkcjonujące kopalnie bitcoinów na terenie kraju, których dalszy rozwój miał być receptą na wyjście Islandii z kryzysu finansowego⁴⁶. Zainteresowanie tematem walut cyfrowych, po wejściu w życie zmian, wcale nie ucichło. Należy tutaj wspomnieć o uruchomieniu w lutym 2014 roku, z prywatnej inicjatywy, zasobów kryptowaluty Auroracoin, mającym być alternatywą dla słabej ówczesnie waluty krajowej oraz zakazanego Bitcoina. Proceder polegać miał na odseparowaniu od polityki monetarnej państwa i wyrażenie tym samym sprzeciwu w stosunku do restrykcyjnej ówczesnie polityki dewizowej kraju, poprzez udostępnienie obywatelom Islandii alternatywnego

⁴³ S. Mohsin, *Bitcoins Fail Currency Test in Scandinavia's Richest Nation*, <http://www.bloomberg.com/news/articles/2013-12-12/bitcoins-fail-real-money-test-in-scandinavia-s-wealthiest-nation>, [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

⁴⁴ Statement of the Russian Central Bank from 27 January 2014, http://www.cbr.ru/press/PR.aspx?file=27012014_1825052.html [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

⁴⁵ Foreign Exchange Act No. 87, 17 November 1992, as amended up to 1 May 2013, [http://www.cb.is/library/Skr%C3%A1arsafn---EN/Capital-surveillance/Foreign%20Exchange%20Act%20-%20Copy%20\[1\].pdf](http://www.cb.is/library/Skr%C3%A1arsafn---EN/Capital-surveillance/Foreign%20Exchange%20Act%20-%20Copy%20[1].pdf), [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

⁴⁶ N. Popper, *Into the Bitcoin Mines*, http://dealbook.nytimes.com/2013/12/21/into-the-bitcoin-mines/?_r=0 [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

środka pieniężnego. Kryptowaluta ta, miała stać się powszechnym środkiem płatniczym, swoistym substytutem islandzkiej korony. Pozyskiwana była poprzez specjalną witynę Airdrop. Obywatele rozpoczęli jednak szybkie jej spieniężanie i wydawanie, co przełożyło się na szybki spadek jej wartości oraz w konsekwencji rezygnację z aspiracji jej twórców, poprzedzone krytyką ze strony rządzących. W czasie późniejszym wykreowały się grupy deweloperskie mające zamiar wskrzesić ideę i użyteczność Auroracoin na zmienionych zasadach⁴⁷.

PODSUMOWANIE

W świetle przedstawionych powyżej źródeł, można wysnuć wniosek, iż świat nie posiada jednolitego stanowiska w sprawie uregulowania kwestii transakcji z wykorzystaniem protokołu Bitcoin. Nadal jest to zbitek różnych poglądów i opinii. Występują obszary, na których zakazany jest jakikolwiek obrót, a więc co za tym idzie, nie możemy mówić oczywiście o formie opodatkowania procederu. Pierwszym krokiem do jednolitego uregulowania tej kwestii jest wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 22 października 2015 w sprawie pytań prejudycjalnych D. Hedqvista. Trybunał orzekł, że transakcje polegające na wymianie waluty wirtualnej Bitcoin na walutę tradycyjną i waluty tradycyjnej na walutę wirtualną Bitcoin, dokonywane za wynagrodzeniem uwzględnianym przez usługodawcę w obliczeniu kursu wymiany będą zwolnione z naliczania podatku VAT. Wskazuje kierunek, w którym będą podążały państwa będące członkami Unii Europejskiej, zgodnie z zasadą harmonizacji prawa UE. Jest to swoista rewolucja na Starym Kontynencie, który do tego momentu prezentował bardzo szerokie spektrum uregulowań kwestii opodatkowania wymiany walut. Czy świat podąży za odważnym i racjonalnym stanowiskiem Europy zjednoczonej pod egidą Unii Europejskiej? Okaze się wkrótce. Bez wątpienia wyrok ten pozwoli na powstanie dużego i zorganizowanego obszaru przyjaznego obrotowi z wykorzystaniem walut wirtualnych i zapewni jego rozwój. Jest to wyraźny sygnał dla części świata, która boryka się z problemem niechęci do walut wirtualnych, a nawet wizją zagrożenia bezpieczeństwa struktur państwa, spowodowaną ich obecnością. W Azji wiatr zmian wieje wyraźnie z kierunku Tajwanu, który swoją najnowszą regulacją z listopada 2015 r. znoszącą zakaz obrotu bitcoinami, może stać się prekursorem dla gospodarek azjatyckich tygrysów. Tutaj, problemem jest zauważenie szans, które niesie obrót bitcoinami, a nie tylko samych zagrożeń. Dopiero zmiana tego podejścia, zdeterminuje wprowadzenie lub zwolnienie transakcji z ich udziałem, od opodatkowania.

---

⁴⁷ The official Auroracoin discussion board, <http://auroraspjall.is/>, [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

BIBLIOGRAFIA:

Źródła internetowe

1. ATO delivers guidance on Bitcoin from 20 August 2014
<https://www.ato.gov.au/media-centre/media-releases/ato-delivers-guidance-on-bitcoin/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
2. Barter Transactions by CRA from 5 July 1982
<http://www.cra-arc.gc.ca/E/pub/tp/it490/it490-e.html> [dostęp z dnia 10.07.2015].
3. Bradbury D., Europe Inches Towards a Decision on Bitcoin,
<http://www.coindesk.com/europe-inches-towards-decision-bitcoin-vat/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
4. Davčna obravnava Poslovanja z virtualno valuto po zdoh--2 in zddpo-2 Pojasnilo DURS, št 421011634/2013,23.12.2013[online] <http://tnij.at/97797> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
5. Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej
<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:347:0001:0118:pl:PDF> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
6. Decree of the People's Bank of China No.2 (2010),
http://www.pbc.gov.cn/publish/english/955/2010/20100804095715059176127/20100804095715059176127_.html [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
7. English version of the communication by Philippe Marini and Francois Marc from 23 July 2014, <http://www.senat.fr/rap/r13-767/r13-76723.html> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
8. Eur-Lex, Common system of value added tax (VAT) (the VAT Directive) from 28 November 2014,
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=URISERV:l31057> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
9. Gilson D., Bitcoin in the UK: HMRC suggests bitcoins are 'taxable vouchers',
<http://www.coindesk.com/bitcoin-uk-hmrc-suggests-bitcoins-taxable-vouchers/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
10. Foreign Exchange Act No. 87, 17 November 1992, as amended up to 1 May 2013,
[http://www.cb.is/library/Skr%C3%A1arsafn--EN/Capital-surveillance/Foreign%20Exchange%20Act%20-%20Copy%20\(1\).pdf](http://www.cb.is/library/Skr%C3%A1arsafn--EN/Capital-surveillance/Foreign%20Exchange%20Act%20-%20Copy%20(1).pdf) [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
11. General Rules for Property Transactions Apply by Internal Revenue Service from 18 March 2013,
<http://www.irs.gov/pub/irs-drop/n-14-21.pdf> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
12. Hajdarbegovic N., Indian Tax Authorities Seek Clarification on Bitcoin,
<http://www.coindesk.com/indian-tax-authorities-seek-clarification-bitcoin/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
13. Higgins S., Taiwan Financial Regulator Says Bitcoin Isn't Banned
<http://www.coindesk.com/taiwan-finance-regulation-bitcoin-ban/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
14. Hong-Kong's Information Service Departament, LCQ1: Monitoring the use of bitcoins,
<http://www.info.gov.hk/gia/general/201401/08/P201401080357.htm> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
15. Koivula T., European Union considers VAT issues with internet-based,
<http://www.gencs.eu/news/view/1893> [dostęp z 22.07.2015].
16. Latvijas Banka Par bitcoin 13.02.2014, https://www.bank.lv/en/search?q=bitcoin&search-ordering=relevance_dsc&t%5B%5D=16 [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
17. Library of Congress, Canada: Canada Passes Law Regulating Virtual Currencies as "Money Service Businesses", http://www.loc.gov/lawweb/servlet/lloc_news?disp3_l205404064_text [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
18. Lietuvos bankas perspėja dėl virtualių valiutų naudojimo 2014 m. sausio 31 d.
https://www.lb.lt/lietuvos_bankas_perspeja_del_virtualiu_valiutu_naudojimo [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
19. Maksustamine Bitcoin'idega kauplemisel Märts,

- <http://www.emta.ee/index.php?id=35227&highlight=bitcoin> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
20. Mohsin S., Bitcoins Fail Currency Test in Scandinavia's Richest Nation, <http://www.bloomberg.com/news/articles/2013-12-12/bitcoins-fail-real-money-test-in-scandinavia-s-wealthiest-nation>, [dostęp z 10.07.2015]
  21. Money Sense - A National Financial Education Programme for Singapore, Virtual Currencies, <http://www.moneysense.gov.sg/understanding-financial-products/investments/consumer-alerts/virtual-currencies.aspx> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  22. Popper N., *Into the Bitcoin Mines*, http://dealbook.nytimes.com/2013/12/21/into-the-bitcoin-mines/?_r=0 [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  23. Reserve Bank of India, RBI cautions users of Virtual Currencies against Risks from 24 December 2014, https://rbi.org.in/scripts/BS_PressReleaseDisplay.aspx?prid=30247 [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  24. Rizzo P., Despite Russian Trade Ties, Lithuania Looks to Europe for Bitcoin Regulation Lead, <http://www.coindesk.com/russia-lithuania-europe-bitcoin-regulation/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  25. Rowley E., Russians most interested in Bitcoin, searches <http://www.telegraph.co.uk/finance/economics/9976524/Russians-most-interested-in-Bitcoin-searches-show.html> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  26. Rubinfeld S. (The Wall Street Journal), Canada Enacts Bitcoin Regulations, <http://blogs.wsj.com/riskandcompliance/2014/06/23/canada-enacts-bitcoin-regulations> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  27. Seifert D., Bitcoin exchange gains clearance to operate as a real bank in France <http://www.theverge.com/2012/12/7/3740136/bitcoin-exchange-bank-france-bitcoin-central> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  28. Shu C., Taiwan's Government Says No To Bitcoin ATMs, <http://techcrunch.com/2014/01/05/taiwans-government-says-no-to-bitcoin-atms/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  29. Singapore Statutes Online, Goods and Services Tax Act from 31 July 2005, <http://statutes.agc.gov.sg/aol/search/display/view.w3p?page=0;query=DocId%3A7f610073-8fb3-4560-b725-cc01ea725387%20Depth%3A0%20Status%3Ainforce;rec=0> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  30. Southurst J., Singapore Government: This is How We Intend to Tax Bitcoin, <http://www.coindesk.com/singapore-government-how-we-intend-tax-bitcoin/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  31. Statement of the Russian Central Bank from 27 January, http://www.cbr.ru/press/PR.aspx?file=27012014_1825052.html Tax Department Policy on Transactions Using Convertible Virtual Currency New York State by Department of Taxation and Finance from 5 December 2014, http://www.tax.ny.gov/pdf/memos/multitax/m14_5c_7i_17s.pdf [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  32. Tanzarian A., Legal Basics: Owning and Using Bitcoin in Europe, http://cointelegraph.com/news/111733/legal_basics_owning_and_using_bitcoin_in_europe [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  33. Tax treatment of crypto-currencies in Australia – specifically bitcoin from 18 December 2014, <https://www.ato.gov.au/General/Gen/Tax-treatment-of-crypto-currencies-in-Australia---specifically-bitcoin/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  34. Ulm B., Australia's Tax Office Releases Bitcoin Guidelines, <http://cointelegraph.com/news/112311/australias-tax-office-releases-bitcoin-guidelines> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  35. Veroskatt, Value Added Tax Law, [https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Keskusverolautakunnan_KVL_ennakkoratkaisut/Arvonlisaverotus/2014/KVL0342014\(34123\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Keskusverolautakunnan_KVL_ennakkoratkaisut/Arvonlisaverotus/2014/KVL0342014(34123)) [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  36. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-264/14 Hedqvist <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text&docid=170305&pageIndex=0&doclang=pl&mode=lst&dir&occ=first&part=1&cid=755724> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].
  37. CBC News, Bitcoins aren't tax exempt, Revenue Canada says,

- <http://www.cbc.ca/news/business/revenue-canada-says-bitcoins-aren-t-tax-exempt-1.1395075>
[dostęp z dnia 10. 07. 2015].
38. The official Auroracoin discussion board, <http://auroraspjall.is/> [dostęp z dnia 10. 07. 2015].

BITCOIN - TAXES, LEGALITY, SECURITY OF TRANSACTIONS

Abstract: *The goal of the work is to demonstrate the differences in the perception of the legality of transactions with the use of virtual currency Bitcoin and the analysis of a number of ideas aimed at regulating the issue of tax on goods and services offered around these transactions. In this article one may find the answer to the question whether in the contemporary world there is a tendency to harmonize positions in the context of the legality, safety and taxation transactions using Bitcoin protocol? In the article there has been analyzed the legal status of 2015 relating to this issue and shown the evolution of changes in recent years, in areas such as: North America, Australia, Asia and Europe.*

Keywords: *Bitcoin, taxes, VAT, Sales Tax, GST, transactions, legality, safety.*